

Virkemidler i regi av fylkeskommunene

Steffen Ahlquist
Sekretariatsleder, RFFNORD

REGIONALE FORSKNINGSFOND
NORD-NORGE

Fra regionale ideer til globale prosjekt.

Det regionale forskningsfondet i Nord-Norge

- Forskningspolitisk virkemiddel fra 2010
- **Formål:**
  - Styrke forskning for regional innovasjon og utvikling
  - Mobilisere til økt FoU-innsats i Nord-Norge
  - Bidra til utvikling av gode og konkurransedyktige FoU-miljøer i Nord-Norge
- 7 regionale fond som eies av fylkeskommunene
- Troms, Nordland og Finnmark (**RFFNORD**) er en felles region med felles fondssekretariat
- Ca. NOK 36 mill. til årlig disposisjon (jf St bud)
- Et nordnorsk fondsstyre forvalter midlene
- Samarbeider med **Forskningsrådet** ang. søknadsvurdering, kvalitetssikring, mobilisering og rådgivning.
- En av regionene med særskilt ansvar for å ivareta samiske forskningsinteresser og - behov

REGIONALE
FORSKNINGSFOND

NORD-NORGE

Regionale forskningsfond skal...

- Styrke forskning for regional innovasjon og utvikling
- Mobilisere for økt FoU-innsats i regionene
- Få frem høyere FoU-kvalitet og konkurransevne
- Knytte institusjonenes FoU-kompetanse tettere til regionale FoU-behov
- Medvirke til at bedrifter og offentlige virksomheter:
  - øker innovasjonsevne, verdiskaping og konkurransekraft ved hjelp av FoU
  - hever kompetanse ved å engasjere seg i FoU-arbeid
  - styrker koblingene til FoU-institusjonene i regionen
- Styrke dialogen om forskningens relevans for regionale behov og kompetanseutvikling i FoU-institusjoner regionalt

Det regionale forskningsfondet i Nord-Norge

- Hvem kan søke:
  - *Nordnorske bedrifter* med potensial (gode ideer/ innovasjoner/ muligheter/ utfordringer) og behov for *forskning*.
  - *Nordnorske kommuner/offentlige etater* som vil ta i bruk innovasjon.
  - *Forskere* som vil jobbe innovasjonsrettet i regionen.
- Hva kan søkes om:
  - Kvalifiseringsstøtte for å «skru sammen» FoU-prosjekter – inntil 250.000
  - FoU-prosjekter på inntil 3.000.000 som kan løse næringsliv eller off sektors utfordringer

Fondsregion Nord-Norge – FoU-strategi for 2013-2016

Fem innsatsområder:

1. Forskning som forsterkning av regionens satsinger - Nordnorsk reiseliv i en nasjonal og internasjonal kontekst, og ressursbasert næringsutvikling
2. Mobilisering av nordnorsk næringsliv
3. Mobilisering av offentlig sektor
4. Styrking av nordnorsk kompetanse gjennom forskning
5. **Internasjonalisering av nordnorsk forskning**

Innsatsområde 5: internasjonalisering

- **Internasjonalisering av nordnorsk forskning**
  - De regionale forskningsfondene har fått et særskilt ansvar av regjeringen for å mobilisere til H2020.
  - RFFNORD vil være en aktiv tilrettelegger for denne aktiviteten gjennom å støtte nordnorske FoU-miljøer som ønsker å satse internasjonalt.
  - Hovedsakelig ved bruk av virkemiddeltypen regional kvalifiseringsstøtte

Søknadstyper / Målgrupper

Regional kvalifiseringsstøtte

Formålet er å utvikle FoU-prosjekter som kan kvalifisere til videre støtte

Regionale bedriftsprosjekter

Disse prosjektene skal styrke FoU-aktiviteten i bedrifter innenfor fondets prioriterte satsingsområder

Regionale offentlige prosjekter

Disse prosjektene skal utløse/styrke FoU-aktiviteten i offentlige virksomheter innenfor fondets prioriterte satsingsområder

Regionale forskerprosjekter

Målgruppen for regionale forskerprosjekter er enkeltforskere eller grupper av forskere ved en eller flere forskningsmiljøer (universiteter, høyskoler, forskningsinstitutter, institusjoner med forskning som viktig del av virksomheten).

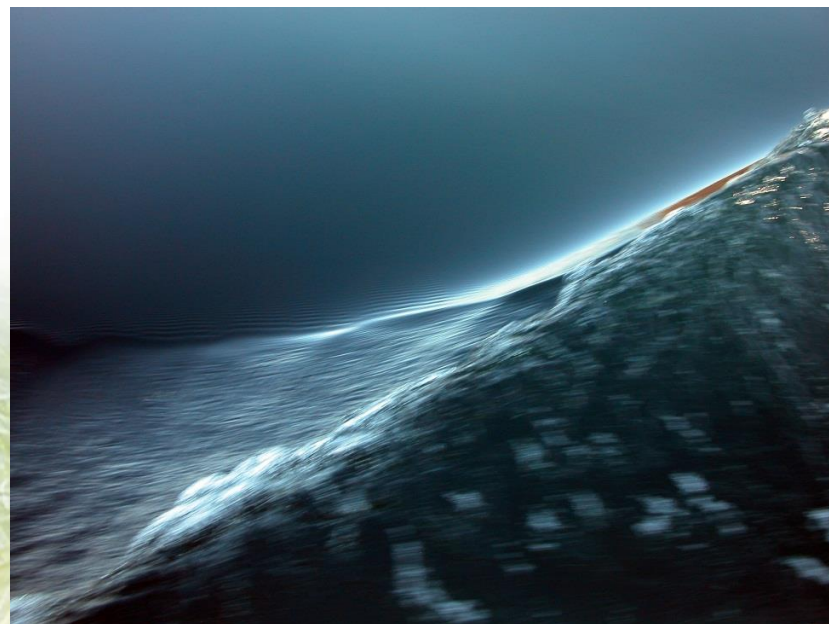
Regionale institusjonsprosjekter

Regionale institusjonsprosjekter skal styrke et forskningsmiljø innenfor regionalt prioriterte områder, gjennom å bygge ny kompetanse eller utvikle eksisterende kompetanse. Prosjektene skal bidra til å styrke miljøer av høy kvalitet eller bygge opp nye miljøer på områder av strategisk betydning.

Kvalifiseringsstøtte

- Skal utvikle FoU-prosjekter som kan kvalifisere til videre støtte fra relevante ordninger
- Inntil 12 mnd støtteperiode
- Dekker personalkostnader, kjøp av FoU-tjenester, relevante kostnader
- **Skal*** lede til et hovedprosjekt
- Kan inneholde små forskningsdeler
- Dekker arbeid frem til og med skisse

Løpende kvalifiseringsstøtte til internasjonale programmer

- Sy sammen prosjekter til internasjonale programmer
- 250.000 i støtte
- Skal delta i internasjonal konkurranse som Horizon 2020
- Høye krav til kompetanse
- Løpende utlysning til midlene er brukt opp.
- Tilpasset FoU-miljøenes premisser ved å være løpende
- Mål om rask og ukomplisert behandlingstid
- Lett «å rette opp» søknader – i dialog med sekretariatet
- *Ny utlysning legges ut i januar 2017*

Bedriftsprosjekter

- Fokuserer på strategisk viktige utfordringer for bedrifter
- **Målgruppen er bedrifter** (enkeltbedrifter, konsortier av bedrifter med eller uten samarbeid med FoU-institusjoner)
- Varighet 1-3 år
- **Bedriften er prosjektansvarlig**
- To eller flere deltakere pr prosjekt
- Samarbeid med FoU-miljø vil styrke søknaden (**mye**)
- Egenandel inkl. samarbeidspartnere 50%
- Dekker personalkostnader, eksterne FoU-tjenester, stipend og direkte prosjektkostnader
- Fritt valg av FoU-samarbeidspartnere

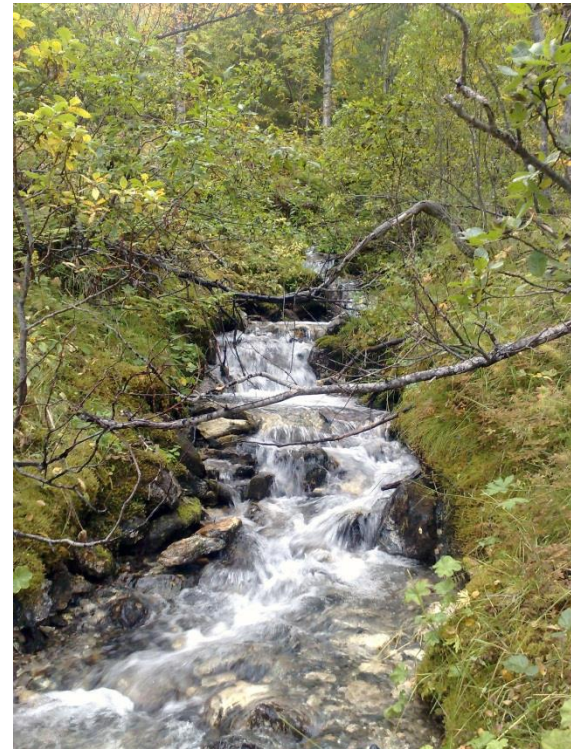
Offentlige prosjekter

- Målet er å styrke offentlige virksomheter innenfor fondets prioriterte satsingsområder
- Varighet inntil 3 år
- Prosjektansvarlig offentlig virksomhet innenfor fondets geografiske område
- 2 eller flere deltakere per prosjekt
- Gjennomføres fortrinnsvis i samarbeid med FoU-miljø
- Egenfinansiering 20 – 50%
- Dekker personalkostnader, ekstern FoU-tjenester, stipend, direkte prosjektutgifter

Forskerprosjekter

- *Målgruppe:* Enkeltforskere eller grupper av forskere ved en eller flere forskningsmiljøer
- Varighet 1-3 år
- Prosjektansvarlig norsk institusjon
- Prosjektet dekker personalkostnader, stipend, kjøp av FoU-tjenester, nettverkstiltak og mindre utstyrsenheter

3) Søknadsprosedyre

1. Finn relevant utlysning på RFFNORDs nettsider
2. Bekreftelse av vilkår i utlysningen
3. Opprett søknad
4. Da kobles man videre til «**Mitt nettsted**» hos Norges Forskningsråd.

HUSK:

1. Søknadsskjema
2. Prosjektbeskrivelse
3. CV for prosjektleder & andre relevante FoU-aktører
4. Partneropplysninger & samarbeidsavtaler

UTLYSNINGER

Her finner du aktive utlysninger

[Gå til utlysning](#)

1. Mål og prioriteringer   2. Om utlysningen   3. Opprett søknad

Regionalt forskningsfond - Fondsregion Nord-Norge (RFFNORD)

Løpende regional kvalifiseringsstøtte til EU- og internasjonale prosjekter

FORPROSJEKT

Jeg bekrefter at jeg har satt meg inn i de vilkårene som er beskrevet i utlysningens tre deler

[Opprett søknad](#)

Forskningsrådet

Logg inn på Mitt nettsted

E-post

Ny bruker?

Passord

Glemt passord?

[Logg inn](#)

Kort om VRI-programmet

- Hovedmålsetting: stimulere til økt innovasjon og verdiskaping i eksisterende næringsliv i regionen
  - **Samhandling** off. aktører – næringsliv – FoU-miljø
  - Mer bruk av **forskningsbasert kunnskap** i næringslivet
  - Bedre **tilpasset kunnskap** til næringsliv fra FoU-miljø
  - Styrke læring og **kunnskapsoverføring på tvers**
- Lavterskel virkemidler
- Satsingsområder leverandørindustri og reiseliv

Virkemidlene i VRI

Utfordringer kobling FoU - næring:

- Lav bestillerkompetanse
- Ulike mål på suksess
- Ulike språk

Løsninger:

- Synliggjøre muligheter
- Strukturere FoU-prosjekt
- Kontaktpunkter FoU og næring

Kompetansemegling i Troms

- Hva er problemstillingen?
- Er det god nok forskningshøyde?
- Hvilke forskningsmiljø kan være aktuelle?
- Hvilket virkemiddel vil være det beste?
- Skal kunne veilede i forhold til alle FoU-virkemidler

Forprosjekt i bedrift – teste ut forskningssamarbeid

- Bedrift som ikke har forsket eller samarbeidet med forskningsmiljø tidligere
- Samarbeid bedrift mellom FoU-miljø
- Lavterskel, en første smak på forskningssamarbeid
- Forprosjekt – hva skjer etterpå?

Eksempler – forprosjekt i bedrift

KRAFTIG SENSOR: Denne sensoren vil utgjøre ryggraden i Pinholes hjerte-armbånd, sier Oleksandra Blielei og Torsten Aslaksen.

Foto: Åsgeir Johansen

Tromsø-sensor avslører hjertefeil

Med bedre teknologi og ikke minst økt evne til å behandle data, håper Pinhole AS å hjelpe hjertesyke barn.

- Pinhole – Hadde utviklet hjertesensor men ønsket å lage et så lite apparat at barn kan bruke det som klokke/armbånd
- Samarbeid med UiT Norges arktiske universitet, IIS
- Resultat: prototype på hjertemonitor

Eksempler – forprosjekt i bedrift

Satser på haisommer i Troms

Av LINDA VAENG SÆBBE
Publisert 9. april 2016

Fang din egen hai, merk den og slipp den ut igjen. Det kan bli innholdet i dette unike turistsprosjektet i Troms, hvor reiselivet samarbeider med forskningen.

- For meg som forsker er det helt unikt å få slike venner i reiselivnæringen som dette, sier doktorgradstipendiat Julius Nielsen ved Universitetet i København og UIT - Norges Arktiske Universitet.

Han hjelper turistene ved Andarja Adventures på Engenes i Ibestad kommune fanger riklig mange grønnlandshaler – på norsk håkjerriinger - i sommer. Turistfiskearrangør samarbeider nemlig med stipendiaten og hais forskningsmiljø, og merker og måler håkjerriingene de fanger, før de slipper dem ut i havet igjen - noe som igjen skal gjøre den mystiske, arktiske halararten som menneskene vet så veldig lite om. For det er de slakt som dette forskningen har manglet; oversikt gjennom kvanstet.

LES OGSÅ: [Den er diger, støy, sløv, altetende og forhatt.](#)

- Det betyr utrolig mye for oss som turistarrangør å ha Julius og forskningsmiljøet med oss, sier daglig leder Terje Hansen ved Andarja Adventures.

- Å fange håkjerriing på skånsomt vis, merke den og sette den fri, må aldri sees på som noe negativt. Her kan reiselivet og forskningen samarbeide om et felles mål til artens beste, mener forskeren.

SADIO NOR
TEATER

Står foran et gjennombrudd

Harstadfirmaet Scale Protection er nominert til en prestisjefull innovasjonspris som deles ut tirsdag på Europas største oljemesse.

- Dette er stort, innrømmer gründer Ole Magnar Dronen.

Les alt fra OIG på [Nyheter](#) side 2 og 3

Kort om vilkår for å søke

- Støtte til *kjøp av FoU-tjenester*, inntil kr 200.000
- Skal være *samarbeid* mellom bedrift og forskningsmiljø
- Bedriften må eie prosjektet
- 50 % egeninnsats/egen andel
- Elektronisk søknad – forskningradet.no
- Regionalt søknadsskjema skal legges ved

Lån av næringsliv (næringslivsmentor) – hente inn spisskompetanse fra næringslivet

Randi Karlsen fra Husøy – ny «VRI-professor» ved Norges fiskerihøgskole

Hvordan få til et tettere samarbeid mellom marine næringer og Norges fiskerihøgskole? Det var utgangspunktet da NFH søkte om VRI-midler tidligere i år. Resultatet ble tildeling av en et såkalt «VRI-professorat» til Randi Karlsen. Samtidig ble engasjementet til Jørgen Lødemel fortenget, som er kjent som en sentral bedriftsleder innen marin bioprospektering i Tromsø.

Bjørn-Petter Finstad 05.11.2014 10:51

Randi er den ene av søstrene Karlsen, og sitter i ledelsen av firmaet Brødrene Karlsen på Husøy i Senja. Hun er utdannet fiskerikandidat fra Norges fiskerihøgskole fra 1993, og har trodd sine barnesko og slogstøvler i den tradisjonsrike familiebedriften. Virksomheten på Husøy er allsidig, med en unik organisasjonsmodell. Brødrene Karlsen har nemlig en fot i hvitfisksektoren og en i oppdrettsnæringen. På hvitfisk-siden går det mest i saltfisk og ferskfisk. Når det gjelder havbruk produseres både smolt og matfisk. Etter slaktning blir laksen enten pakket fersk eller videreforedlet til porsjonspakker til amerikanske, franske og japanske forbrukere.

«Husøy er et livskraftig fiskerisamfunn som er basert på den lokale kysttåten», sier Randi.

Foto: Konstanse Karlsen

PROFESSOR: Arne Trengereid har fått seg ny jobb.

Han er UiTs nye reiselivsprofessor

Lån av student – nettverksbygging, læring og rekruttering

Student Hilde Karoline Haaheim synes det er veldig positivt at hun får mer praksis i studiet slik at hun er bedre forberedt når hun skal ut i arbeidsmarkedet. Produksjef i Lerøy Aurora og tidligere NFH-student, Håvard Hårstad, mener mer praksis er et gode for næringa. Foto: Randi Solhaug (Artikkel fra UiT, 08.06.15)

- Lage gode modeller for studentmobilitet mellom UiT og næringslivet
- Retter seg mot grupper av studenter
- Instituttene får ansvar – bidrar mer aktivt
- Senter for karriere og arbeidsliv (SKA)

VRI etter 2016

- Troms har inne søknad om å videreføre virkemidlene
- Styringsgruppe og konsortium ut – tettere samarbeid med næringsliv gjennom eksisterende og nye arenaer
- Tett kobling mellom FoUol-strategi og virkemidlene
- Færre kompetansemeglere, større ansvar
- Fokus på satsingsområdene i strategien; Rom/jord, Marine ressurser, Reiseliv og Leverandørindustri
- Ulike virkemidler rettes mot ulike satsingsområder

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkasuohkan

Regional utvikling

Mål: Være konkurransedyktig nasjonalt og internasjonalt, og trekke til oss kompetent arbeidskraft, kapital og nyskapende virksomheter.

Prosjekt med potensiell internasjonal relevans

- Arctic Frontiers
- Arctic Airlink
- Tromsø internasjonale skole
- Utenlandsk arbeidskraft i reiselivsnæringen.
- Barents ICT cluster.
- Profilmarkedsføring Tyskland (Lufthansa flyrute Frankfurt – Tromsø). Arena lønnsomme vinteropplevelser har stått i bresjen for dette.
- Arctic and cold climate solutions
- Young entrepreneurial leaders (barentssekretariatet)

- I tillegg til prosjekter bidrar Troms fylkeskommune til verdikjeden i forhold til å utvikle næringer som er konkurransedyktige globalt. Dette gjøres blant annet ved å medfinansiere
  - Innovasjon Norge Troms
  - Næringshager
  - Kunnskapsparker
  - Næringsrettede forskningsprosjekter

Takk og – Spørsmål?

rffnord@tromsfylke.no

<http://www.regionaleforskningsfond.no/prognett-nordnorge/Forside/1253953709158>

RFFNORD på Twitter: @RFFNORD

Generelle spørsmål: VRI-koordinator **VRI Troms:**
Kristine Østrem Nordal:
kristine.nordal@tromsfylke.no, tlf.: 77 78 81 55